

**PACTELE DE INTEGRITATE
MECANISME DE CONTROL CIVIC
PENTRU SALVGARDAREA
FONDURILOR EUROPENE**

**RAPORT DE
MONITORIZARE**

**Evaluarea nevoilor, elaborarea documentelor de atribuire și atribuirea
contractelor de achiziție publică în cadrul proiectului**

E-cultura: Biblioteca Digitală a României

TRANSPARENCY INTERNATIONAL ROMÂNIA

INSTITUTUL PENTRU POLITICI PUBLICE

Transparency International România (TI-Ro) este membrul național al singurei organizații internaționale non-guvernamentale dedicate luptei împotriva corupției, fiind recunoscută ca atare și având statut de ONG consultativ pe lângă mai multe instituții internaționale, respectiv Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite (din anul 2003), Banca Mondială, precum și Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei (din 2004). Transparency International este o rețea globală care include peste 100 de filiale locale (chapters), care își desfășoară activitatea la nivel național, colaborând cu instituții publice, societatea civilă, mediul de afaceri și mass-media pentru a promova transparența în alegeri, administrație publică, achiziții publice și afaceri.

www.transparency.org.ro

Institutul pentru Politici Publice (IPP) este o organizație neguvernamentală ce militează pentru creșterea calității proceselor de elaborare a politicilor publice în România. Desfășurând activități de cercetare, de advocacy și de promovare în domenii precum: reforma administrației publice, transparența instituțiilor, integritatea aleșilor și a funcționarilor, IPP este una dintre cele mai obiective dar și incisive organizații din România, fiind recunoscută ca o autoritate în domeniile sale de excelență.

www.ipp.ro

Acest raport prezintă activitatea de monitorizare în cadrul Pactului de Integritate și rezultatele sale pentru proiectul *E-cultura: Biblioteca digitală a României*, implementat de Ministerul Culturii (MC) cu finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020, Axa prioritară 2: „Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă”; Operațiunea 2.3.3: „Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură”.

Acest document reflectă poziția autorilor – reprezentând monitorul independent în cadrul Pactului de Integritate, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru conținutul sau utilizarea informației din prezentul raport.

București, martie 2020

Cuprins

Sumar executiv	4
1. Introducere	5
1.1. Pactele de integritate	5
1.2. Proiectul monitorizat.....	6
1.3. Etapele procesului de achiziție acoperite de monitorizarea pentru acest raport.....	7
1.4. Sinteza raportului de monitorizare precedent.....	8
1.5. Surse de informații utilizate pentru prezentul raport.....	10
2. Rezultatele monitorizării.....	10
2.1. Transparența procedurilor și accesul la documente	10
2.2. Procedura de atribuire	11
2.3. Aderarea operatorilor economici la pactele de integritate.....	12
2.4. Riscuri privind integritatea	13
3. Concluzii.....	14

Sumar executiv

Acest raport prezintă activitatea de monitorizare în cadrul Pactului de Integritate și rezultatele sale pentru proiectul **E-cultura: Biblioteca digitală a României**, implementat de Ministerul Culturii (MC) cu finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020, Axa prioritară: „Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă”; Operațiunea: „Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură”.

Monitorizarea s-a realizat în cadrul inițiativei **Pactele de Integritate – Mecanisme de control pentru buna gestionare a fondurilor UE**, având ca scop asigurarea unei bune gestionări a fondurilor europene prin elaborarea și aplicarea unor Pacte de Integritate „pilot” în proiectele finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune și prin evaluarea rezultatelor obținute. Pactele de Integritate sunt angajamente luate de autoritățile contractante și operatorii economici în cadrul unui proces de achiziții publice, prin care aceștia se angajează să practice și să promoveze standarde de integritate înalte, precum și să permită unui monitor independent din societatea civilă să verifice respectarea acestor angajamente. Memorandumul de cooperare privind Pactul de Integritate a fost semnat de Ministerul Culturii (MC) și consorțiul de organizații neguvernamentale format din Transparency International România (TI-Ro) și Institutul pentru Politici Publice (IPP) în luna decembrie 2017. Aceasta a permis societății civile să monitorizeze progresul activităților de planificare a proiectului și a achizițiilor publice de echipamente și de sisteme informatice, inclusiv a platformei „Culturalia” și să formuleze opinii privind conformitatea procedurilor de achiziție publică cu legislația aplicabilă, normele etice și standardele de integritate și să facă recomandări și propuneri pentru eliminarea eventualelor nereguli.

Raportul acoperă perioada 1 aprilie - 31 decembrie 2019. Raportul ține cont de toate comunicările, documentele și alte informații schimbate de Ministerul Culturii, TI-Ro și IPP în legătură cu proiectul *E-cultura: Biblioteca digitală a României*, dar și de o analiză a riscurilor de conflicte de interese în achizițiile publice derulate.

Principalele constatări ale monitorului independent în perioada acoperită de raport arată că:

- Procedurile de atribuire s-au desfășurat conform și corect din punct de vedere legal și procedural;
- Ofertele depuse și procesul de evaluare aferent este unul foarte complex, necesită timp și resurse umane foarte bine pregătite și, având în vedere volumul foarte mare al documentelor de examinat, persistă unele riscuri de eroare;
- Nu toți operatorii economici participanți la achizițiile realizate de Ministerul Culturii au semnat declarația de aderare la Pactul de Integritate, dar după comunicarea cu monitorul independent toți contractorii au semnat Pactul de Integritate;
- Se mențin riscuri de integritate legate de complexitatea achizițiilor de servicii și echipamente IT, dat fiind volumul mare al informațiilor de evaluat pentru echipele de evaluare și respectiv de verificat pentru echipele de recepție a produselor și serviciilor; dat fiind că serviciile și produsele achiziționate nu sunt vizibile direct publicului și nu pot fi supuse unui proces de ‘control civic’, unele aspecte pot să ‘scape’, să fie trecute cu vederea, în verificarea livrărilor, iar în acest context se menține necesitatea monitorizării executării contractelor. Riscul poate fi diminuat prin politici de integritate solide atât la nivelul autorității contractante, cât și al contractanților, dar nu poate fi eliminat integral.

1. Introducere

1.1. Pactele de integritate

Pactele de Integritate sunt un instrument dezvoltat de Transparency International pentru a sprijini guvernele, operatorii economici și societatea civilă în eforturile de combatere a corupției. În cadrul inițiativei DG REGIO, rolul lor este de a salvagarda fondurile europene împotriva fraudelor și a corupției, fiind un instrument de creștere a transparenței și responsabilității, de îmbunătățire a condițiilor de concurență și creștere a eficienței cheltuirii fondurilor publice, de creștere a nivelului de încredere în instituțiile publice.

Pactele îmbracă de obicei forma unui acord între autoritatea contractantă și ofertanți în cazul unei proceduri de achiziție publică, prin care părțile se angajează că se vor abține de la a oferi mită, de a influența în vreun fel procesul, de la extorcarea de fonduri și alte practici corupte, pe durata desfășurării procedurii de achiziție și a contractului. Pactele de Integritate includ de asemenea și un sistem de monitorizare independent coordonat de organizații ale societății civile.

Pactele de Integritate contribuie la reducerea riscului de corupție, prin asumarea angajamentului unei conduite integre de către instituțiile publice și mediul de afaceri, dar și prin implicarea informală a societății civile cu expertiză în procesul de monitorizare a achizițiilor publice.

Proiectul **Pactele de Integritate – Mecanisme de control pentru buna gestionare a fondurilor UE** are scopul asigurarea unei bune gestionări a fondurilor europene, prin elaborarea și aplicarea unor Pacte de Integritate „pilot” în proiectele finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune și prin evaluarea rezultatelor obținute, pentru replicarea lor ulterioară.

În luna decembrie 2017 Ministerul Culturii și Identității Naționale, Transparency International România și Institutul pentru Politici Publice au semnat Memorandumul de cooperare privind Pactul de Integritate, formalizând astfel relația de monitorizare stabilită prin proiect. Memorandumul prevede că ofertanții și contractorii pot adera la principiile Pactului de Integritate prevăzute în Memorandum prin semnarea și depunerea unei declarații în acest sens. Declarația este parte a documentației pe care operatorii economici o parcurg pentru pregătirea ofertelor în cadrul procedurilor de achiziție publică.

Printre beneficiile Pactelor de Integritate se numără:

- ✓ creșterea încrederii publice în entitățile semnate;
- ✓ derularea de proiecte de calitate la costuri competitive;
- ✓ îmbunătățirea procesului de achiziții publice.

Proiectul pilot este implementat la inițiativa DG REGIO în 11 state europene (respectiv: Bulgaria, Grecia, Letonia, Lituania, Italia, Polonia, Portugalia, Slovenia, Republica Cehă, România, Ungaria), pentru testarea Pactelor de Integritate și monitorizarea achizițiilor publice din 17 proiecte co-finanțate de Fondurile Structurale și de Investiții. Proiectul a fost inițial planificat pentru o perioadă de 4 ani: 2016-2021. În cadrul acestui proiect, în România, Transparency International România (TI-Ro) și Institutul pentru Politici Publice (IPP) pilotează Pactele de Integritate în calitate de monitori independenți pentru proiecte implementate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCP), Ministerul Culturii (MC) și Ministerul Educației și Cercetării (MEC).

Obiectivele proiectului sunt:

- ✓ Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în proiectele cofinanțate prin fonduri europene structurale și de coeziune prin implementarea unui instrument pilot – Pactele de Integritate;
- ✓ Crearea unui mecanism de revendicare a responsabilității sociale în contractele publice mari;
- ✓ Asigurarea transparenței, integrității, răspunderii și responsabilității în achizițiile publice;
- ✓ Asigurarea concurenței loiale și a eficienței în cheltuirea fondurilor publice;
- ✓ Creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la importanța responsabilității și integrității în achizițiile publice pentru realizarea obiectivelor finanțării europene;
- ✓ Deprinderea unor lecții învățate în urma implementării proiectului pilot, cu scopul unei viitoare replicări a Pactelor de Integritate în proiecte similare.

1.2. Proiectul monitorizat

Ministerul Culturii (MC) este beneficiarul Proiectului **E-cultura: Biblioteca Digitală a României** cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prin Programul Operațional Competitivitate (POC) 2014-2020, Axa prioritară 2: „Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă”; Operațiunea 2.3.3: „Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură”.

Proiectul E-cultura are ca principal scop digitalizarea patrimoniului cultural cu ajutorul tehnologiilor IT actuale, moderne, astfel încât moștenirea culturală națională să poată fi păstrată, promovată și transmisă generațiilor viitoare.

Proiectului urmărește eficientizarea serviciilor publice oferite de Ministerul Culturii prin valorificarea potențialului IT&C în procesul de digitizare a patrimoniului cultural mobil, în scopul creșterii accesibilității resurselor culturale pentru publicul larg.

43.648.529,55 RON fonduri europene

8.103.863,02 RON
contribuție națională

1.489.872,75
RON, valoare
neeligibilă

Proiectul are două componente principale: realizarea platformei culturalia.ro și digitalizarea patrimoniului mobil.

Obiective specifice ale proiectului sunt:

1. Creșterea numărului de elemente de patrimoniu cultural digitalizate și expuse online, într-un punct unic de acces;
2. Creșterea gradului de interoperabilitate între instituțiile deținătoare de elemente de patrimoniu cultural;
3. Promovarea patrimoniului cultural național prin expunerea resurselor culturale digitalizate în europena.eu.

Platforma culturalia.ro va fi un punct unic de acces la resurse culturale și va îndeplini două roluri, respectiv:

- ✓ Biblioteca Digitală a României – componentă destinată publicului larg;
- ✓ Catalog Partajat Național – componentă destinată profesioniștilor din diverse domenii.

Rezultate așteptate ale proiectului sunt următoarele:

- ✓ R.1: 550.000 resurse culturale digitalizate și expuse în Biblioteca Digitală a României;
- ✓ R.2: o platformă informatică de tip bibliotecă digitală și catalog partajat (culturalia.ro);
- ✓ R.3: 200.000 de resurse culturale digitalizate și furnizate către europena.eu.

Proiectul implică 29 de instituții din România (printre care 19 muzee, 5 biblioteci, Arhiva Națională de Filme, Societatea Română de Televiziune, Societatea Română de Radiodifuziune, Institutul Național al Patrimoniului etc.).

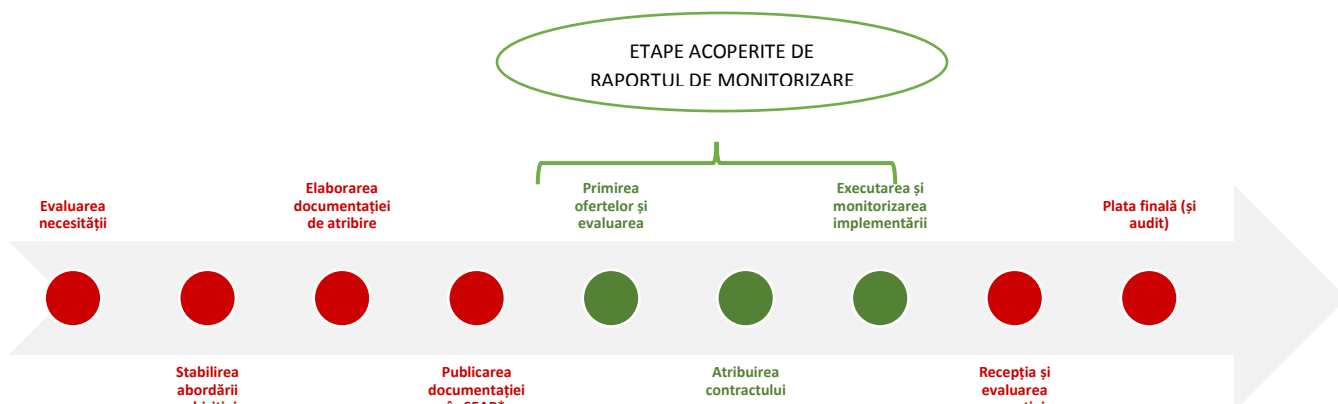
1.3. Etapele procesului de achiziție acoperite de monitorizarea pentru acest raport

Procesul de achiziții publice include o serie de pași de management și o serie de etape prevăzute de legislația în domeniul achizițiilor publice. În mod ideal Pactul de Integritate ar trebui să acopere toate etapele procesului de achiziție publică, începând cu analiza nevoilor și terminând cu recepția, evaluarea finală a produselor primite, serviciilor prestate sau lucrărilor realizate, plata finală și auditarea acesteia.

Precedentul raport a prezentat monitorizarea și rezultatele acesteia, realizată de monitorul independent, de la momentul analizei nevoilor inclusă în studiul de fezabilitate pentru proiect, până la momentul atribuirii primului contract de achiziție publică din cadrul proiectului, respectiv a contractului de achiziție a echipamentului necesar pentru echipa de proiect. Alte 3 proceduri de atribuire de contracte publice fuseseră inițiate în cadrul proiectului, în sensul elaborării documentațiilor necesare și a publicării lor. Monitorul independent a analizat aceste documentații înainte de publicarea lor, rezultatele analizelor fiind incluse în raportul de monitorizare lansat în luna iunie 2019.

*Prezentul raport acoperă **perioada 1 aprilie - 31 decembrie 2019**. Perioada analizată include publicarea documentațiilor de atribuire, procesul propriu-zis de licitație publică, evaluarea ofertelor și atribuirea contractelor, precum și parțial executarea contractelor pentru:*

- ✓ Achiziția serviciilor de dezvoltare web pentru realizarea platformei culturalia.ro;
- ✓ Achiziția echipamentelor necesare pentru realizarea platformei culturalia.ro (spații de stocare).

*SEAP=Sistemul Electronic de Achiziții Publice

Prelucrare pe baza Ghidului de Achiziții Publice dezvoltat de Agenția Națională pentru Achiziții Publice

Nu a fost analizată pentru prezentul raport și urmează să fie analizată în perioada următoare procedura de atribuire pentru achiziția echipamentelor necesare digitalizării resurselor culturale și softul aferent.

De asemenea, a fost inclusă în prezentul raport și monitorizarea execuției contractului de furnizare de echipamente necesare pentru echipa de proiect, pentru care etapa de achiziție a fost analizată în raportul precedent.

Pe parcursul procesului de monitorizare Transparency International România și Institutul pentru Politici Publice, în calitate de monitori independenți, s-au bucurat de o bună colaborare cu Ministerul Culturii reprezentat prin echipa de management a proiectului *E-cultura: Biblioteca digitală a României*.

1.4. Sinteza raportului de monitorizare precedent

Precedentul raport de monitorizare a acoperit perioada de la demararea monitorizării (chiar înainte de semnarea Memorandumului de cooperare privind Pactul de Integritate), respectiv din vara anului 2017, până la 31 martie 2019.

Principalele constatări ale monitorului independent în perioada acoperită de raport:

Relevanța proiectului

Proiectul va contribui la îmbunătățirea accesului publicului la resursele culturale naționale, prin facilitarea accesului on-line. În plus, proiectul asigură accesul persoanelor cu nevoi speciale (de exemplu al persoanelor care nu se pot deplasa la muzeu sau bibliotecă, dar și al persoanelor nevăzătoare) la resursele culturale naționale. Pe de altă parte, proiectul este un sprijin real pentru profesioniști, care vor putea integra mai ușor resursele culturale românești în Biblioteca Digitală Europeană (europeana.eu), vor putea coopera mai bine cunoscându-și reciproc mai bine materialele și vor putea utiliza și reutiliza material cultural de pe tot cuprinsul țării în cercetări și activitate didactică.

Pe lângă creșterea accesului la cultură al publicului larg și facilitarea cooperării în domeniul cultural la nivel național, european și internațional, dezvoltarea platformei *Culturalia* ar putea permite și

creșterea capacității administrative în domeniul culturii, degrevând instituțiile culturale (mai ales pe cele mici) de achiziționarea și menținerea unor alte sisteme de arhivare și catalogare a informațiilor despre materialul cultural deținut. De asemenea, platforma va facilita instituțiilor publice implicate publicarea datelor privind cataloagele lor în format deschis și s-ar putea integra cu platforma specifică pentru acest aspect: data.gov.ro.

Opțiunea aleasă – respectiv achiziționarea de echipamente și servicii de dezvoltarea software pentru *Culturalia*, Biblioteca Digitală a României și realizarea propriu-zisă a digitalizării de către instituțiile culturale (nu de către terți contractați) – este cea mai potrivită pentru asigurarea accesului publicului și profesioniștilor la resursele culturale naționale.

Un avantaj suplimentar al achiziției de echipamente, comparativ cu externalizarea serviciilor de digitalizare, îl reprezintă posibilitatea exploatării acestor echipamente după încheierea proiectului de față, având în vedere că:

- 1) numărul de materiale pentru care proiectul acoperă digitalizarea este limitat, comparativ cu nevoile totale de digitalizare;
- 2) termenul de epuizare fizică și morală a echipamentelor este suficient de mare, în condițiile propuse de proiect (respectiv achiziționarea echipamentelor de ultimă generație) pentru a asigura utilizarea lor pe o perioadă rezonabilă după încheierea proiectului.

Pregătirea proiectului

Începerea proiectului, iulie 2018, a fost întârziată față de planificările inițiale, care plasau demararea sa în 2016 sau 2017.

Constatarea monitorului independent în această privință este că în demararea proiectelor majore cu finanțarea europeană pot fi acumulate întârzieri din cauza numărului mare de instituții implicate și a procedurilor administrative complexe. De exemplu, MCSI este implicat în proiect cu două structuri: OIPSI, care joacă un rol fundamental în planificare (emite Ghidul Solicitantului) și monitorizare, respectiv CTE, care avizează documentația tehnică a proiectului, inclusiv documentația de achiziții publice. O mai bună comunicare între aceste structuri din cadrul aceleiași autorități publice ar putea favoriza o rezolvare mai rapidă a unor aspecte.

Conformitatea procesului de achiziție

Monitorizarea nu a identificat neconformități în documentele elaborate pentru procedura de achiziție.

Au fost formulate recomandări cu privire la: eliminarea unor specificații tehnice care ar fi putut fi interpretate ca fiind discriminatorii sau limitative pentru achiziția de echipamente; includerea unei descrieri funcționale mai detaliate a platformei *culturalia.ro* pentru a evita apariția neregulilor ulterioare; reformularea unor condiții de garanție pentru echipamente și servicii, pentru a asigura sustenabilitate proiectului; eliminarea sau clarificarea unor condiții referitoare la experiența anterioară a ofertanților, în vederea eliminării oricăror cerințe restrictive, dar cu păstrarea unor cerințe care să asigure competența ofertanților; clarificarea unor formulări privind factorii de evaluare a ofertelor; verificarea și asigurarea coerenței între documentele aferente documentației de atribuire: Strategie de contractare, Caiet de Sarcini, Contract etc.

Toate recomandările monitorului independent au fost preluate adecvat de către autoritatea contractantă.

Transparența procedurilor și accesul la documente acordat monitorului independent

Pe parcursul perioadei acoperite de prezentul raport, monitorul independent s-a bucurat de transparență și accesul necesar la documente - oferit de MC, cu care a stabilit o relație de colaborare și parteneriat benefică pentru Pactul de Integritate.

Riscuri privind integritatea

Au rămas reziduale, la nivelul precedentului raport de monitorizare, riscuri și vulnerabilități la corupție ce nu pot fi prevenite și vor trebui tratate cu maximă atenție și celeritate dacă vor apărea în procesul de achiziție și implementare a contractelor. Riscuri identificate la nivelul precedentului raport de monitorizare:

- Riscurile de concurență neloială și înțelegeri neconcurențiale între ofertanți (în afara controlului Autorității Contractante);
- Riscuri legate de neclaritatea sarcinilor, care să conducă la tratamente diferențiate între ofertanți, risc adresat de autoritatea contractantă prin clarificări;
- Riscuri legate de recepția, acceptanța și garanția bunurilor și serviciilor, adresate în caietele de sarcini, dar care rămân reziduale până la recepția finală și ulterior, pe perioada de garanție. Rămân reziduale riscuri legate de concurența în achiziții publice.

1.5. Surse de informații utilizate pentru prezentul raport

Prezentul raport ține cont de:

- toate comunicările, documentele și alte informații schimbate de Ministerul Culturii, TI-Ro și IPP în legătură cu proiectul *E-cultura: Biblioteca digitală a României*;
- date publice despre ofertanții și contractanții din procedurile monitorizate, de la Oficiul Național al Registrului Comerțului și alte surse publice;
- o anchetă de tip investigație jurnalistică realizată cu mijloace specifice acestei activități de un jurnalist contractat de TI-Ro pentru analiza riscurilor de conflicte de interese în achizițiile publice.

Echipa de monitorizare a fost formată din:

- Irina LONEAN – Expert în integritatea achizițiilor publice (TI-Ro)
- Adrian MORARU – Expert achiziții publice (IPP)
- Loredana TOTOLICIU – Expert participare publică (IPP)
- Camelia DESPINA – Expert IT (TI-Ro)
- Marius Gabriel MIHAI – Expert IT (TI-Ro)
- Cristian DESPINA – Expert IT (TI-Ro)

2. Rezultatele monitorizării

2.1. Transparența procedurilor și accesul la documente

Ministerul Culturii a fost un partener loial cu monitorul independent în procesul de implementare a Pactului de Integritate. Cu toate acestea, perioada monitorizată a fost caracterizată de o limitare a accesului monitorului independent la documente, generată de limitele din legislația română, limite care au afectat capacitatea monitorului independent de a realiza monitorizarea. Astfel, conform memorandumului de monitorizare semnat cu Ministerul Culturii, monitorul independent a verificat și monitorizat planificarea achizițiilor dar nu a putut participa la ședințele comisiei de evaluare a ofertelor și nu a putut consulta ofertele și documentele elaborate de comisia de evaluare a ofertelor, decât după atribuirea contractelor.

Prin aceste prevederi, generate de modul de formulare a prevederilor din legea achizițiilor publice, nu s-a putut asigura monitorizarea „în timp real” a procedurilor de atribuire, ci doar ex-post, după finalizarea evaluării ofertelor, luarea deciziilor asupra câștigătorilor și semnarea contractelor.

2.2. Procedura de atribuire

Procedurile de atribuire monitorizate au avut calendarul prezentat în tabelul de mai jos.

Achiziție	Publicare documentație	Data limită de depunere a ofertelor	Nr. oferte complete primite	Data de încheiere contract	Publicare anunț de atribuire (finalizarea oficială a procedurii)
-----------	------------------------	-------------------------------------	-----------------------------	----------------------------	--

Proceduri analizate integral pentru prezentul raport

Achiziția serviciilor de dezvoltare web pentru realizarea platformei culturalia.ro	09.03.2019	11.04.2019	6	15.10.2019	05.11.2019
Achiziția echipamentelor necesare pentru realizarea platformei culturalia.ro (spații de stocare)	09.03.2019	18.04.2019	4	31.10.2019	05.11.2019

Proceduri care nu au fost analizate integral pentru prezentul raport

Achiziția echipamentelor necesare pentru digitalizarea resurselor culturale și softul aferent. Lot 1 – echipamente TVR	20.03.2019	24.04.2019	1	Lot anulat deoarece nu a fost depusă nicio ofertă conformă	05.11.2019
Achiziția echipamentelor necesare pentru digitalizarea resurselor culturale și softul aferent. Lot 2 – aparate redare audio	09.03.2019	24.04.2019	2	31.10.2019	05.11.2019
Achiziția echipamentelor necesare pentru digitalizarea resurselor culturale și softul aferent. Lot 3 – scanare informatice	09.03.2019	24.04.2019	1	31.10.2019	05.11.2019
Achiziția echipamentelor necesare pentru digitalizarea resurselor culturale și softul aferent. Lot 4 – echipament fotografic	09.03.2019	24.04.2019	2	31.10.2019	05.11.2019

Au fost publicate erate care să clarifice o serie de cantități și care au prelungit termenul de depunere a ofertelor, în raport cu clarificările formulate. De asemenea, în ceea ce privește serviciile de dezvoltare web au fost publicate clarificări în special cu privire la obligațiile de mentenanță a prestatorilor și cu privire la obligațiile contractuale.

Analiza documentației la care monitorul independent a avut acces arată că **procedurile de atribuire s-a desfășurat conform și corect din punct de vedere legal și procedural**. De asemenea, niciuna dintre proceduri nu a fost contestată de participanți.

Se poate observa că de la momentul lansării achiziției până la momentul încheierii contractelor s-au scurs, în toate cazurile, aproape opt luni. Acestea sunt justificate de complexitatea procedurilor (doar pentru achiziția serviciilor web ofertele tehnice și financiare depuse de cei șase ofertanți însumează 2.590 de pagini, iar procesele verbale de evaluare 412 pagini), dar și de desfășurarea în paralel a evaluării pentru șase contracte de achiziție publică. De altfel, această perioadă de achiziție publică este similară cu perioadele necesare pentru evaluare pentru alte proceduri de atribuire similare, așa cum reiese atât din experiența monitorului independent, cât și din analiza bazei de date a Sistemului Electronic de Achiziții Publice. În acest context, pentru a nu se acumula

Întârzieri în implementarea proiectelor, se recomandă o mai bună planificare, dar și mai mult realism (dat fiind că așteptarea inițială fusese ca evaluarea și atribuirea contractelor să se realizeze în maximum 90 de zile). De asemenea, este recomandată o întârire a echipelor de achiziții publice din cadrul proiectelor cu finanțare europeană, mai ales a celor în cadrul cărora se realizează achiziții de echipamente și servicii IT de complexitate ridicată.

Procesul de evaluare aferent ofertelor depuse este unul foarte complex, necesită timp și resurse umane foarte bine pregătite și, având în vedere volumul foarte mare al documentelor de examinat, persistă unele riscuri de eroare generat de gradul mare de încărcare a echipei de proiect. Deși în ceea ce privește activitățile curente echipa de proiect este bine organizată pentru monitorizarea activităților sale și corecții la activități, în activitatea comisiei de evaluare a ofertelor, conform legii, pentru a asigura imparțialitatea sa, nu poate interveni nicio persoană. Această prevedere limitează riscurile legate de integritatea comisiei de evaluare, dar corelativ generează unele riscuri de erori neintenționate, dat fiind volumul foarte mare de documente care intră în evaluare. Acest risc este în afara controlului autorității contractante, fiind generat de prevederi legale menite de altfel să prevină riscuri mai grave, așa cum am arătat.

Trebuie însă subliniat că până în prezent Monitorul Independent nu a identificat manifestarea acestor riscuri în evaluarea ofertelor.

În ceea ce privește livrarea echipamentelor IT pentru echipa de proiect, respectiv implementarea contractului de achiziție publică a cărui procedură de atribuire a fost analizată în raportul precedent, recepția s-a desfășurat corect și fără incidente. Echipamentele livrate corespund specificațiilor și ofertei, evaluarea generală a monitorului independent fiind că procedura s-a desfășurat în mod corect și integru.

S-a înregistrat o foarte mică întârziere (câteva zile) în constituirea garanției de bună execuție, care a afectat termenul inițial planificat pentru livrarea primelor echipamente pentru echipa de proiect. Acestea s-au datorat unor chestiuni administrative legate de semnarea contractului de achiziție publică chiar înainte de zilele libere de Paște și netransmiterea contractului semnat către ofertant. După constituirea garanției de bună execuție, livrarea s-a realizat la timp, conform contractului. Având în vedere acest context, implementarea proiectului nu a fost afectată, iar mica întârziere în livrare este justificată și acceptabilă.

2.3. Aderarea operatorilor economici la Pactele de Integritate

Nu toți operatorii economici participanți la achizițiile realizate de Ministerul Culturii au semnat declarația de aderare la Pactul de Integritate, dar acest aspect nu a periclitat monitorizarea contractelor. O evidență a declarațiilor de aderare la Pactul de Integritate depusă de ofertanți se regăsește în tabelul de mai jos.

Mai mult decât atât, operatorul economic câștigător al licitației pentru serviciile de dezvoltare web pentru realizarea platformei culturalia.ro a semnat declarația de aderare la Pactul de Integritate după atribuirea contractului, în urma întâlnirii cu monitorul independent.

Operatori economici ofertanți	Depunerea declarației privind aderarea la Pactul de Integritate
Oferte pentru Achiziția serviciilor de dezvoltare web pentru realizarea platformei <u>culturalia.ro</u>	
Asocierea PRODUCTON SRL (lider) și TARA COM DIVERS SRL	NU
Asociere SIVCO ROMANIA SA (lider) și IME ROMANIA SRL	NU
S & T ROMANIA	DA
Asocierea SC ONE SOFTWARE SRL și SC ROMANIAN SOFT COMPANY SRL	DA
SC TRENCADIS CORP SRL (ofertant câștigător)	NU la momentul depunerii ofertei. DA la momentul semnării contractului de achiziție publică, după câștigarea licitației.
Asocierea SC GREENSOFT SRL și SC FOCALITY SRL	DA
Oferte pentru Achiziția echipamentelor necesare pentru realizarea platformei <u>culturalia.ro</u> (spații de stocare)	
ORANGE ROMANIA	DA
NET BRINEL (ofertant câștigător)	DA
S & T ROMANIA	DA
FOCALITY	NU

2.4. Riscuri privind integritatea

Operatorii selectați pentru realizarea serviciilor de dezvoltare a platformei culturalia.ro, precum și pentru furnizarea echipamentelor de stocare necesare acestora sunt companii cu mare experiență în domeniul IT, atât în contracte cu alte instituții publice, cât și în contracte cu operatori privați.

Se mențin riscuri de integritate legate de complexitatea achizițiilor de servicii și echipamente IT, dat fiind volumul mare al informațiilor de evaluat pentru echipele de evaluare și respectiv de verificat pentru echipele de recepție a produselor și serviciilor.

Dat fiind că serviciile și produsele achiziționate nu sunt vizibile direct publicului și nu pot fi supuse unui proces de 'control civic', unele aspecte pot să 'scape', să fie trecute cu vederea, atât în evaluarea ofertelor foarte voluminoase și complexe, cât și în verificarea livrărilor. În acest context se menține necesitatea monitorizării executării contractelor.

Trebuie subliniat că până în prezent Monitorul Independent nu a identificat manifestarea acestor riscuri în evaluarea ofertelor. În plus, riscul poate fi diminuat prin politici de integritate solide aprobate atât la nivelul autorității contractante, cât și la nivelul contractanților, dar nu poate fi eliminat integral. În următoarea perioadă, reprezentanții Transparency International România și ai Institutului pentru Politici Publice vor lucra cu echipa de la Ministerul Culturii și cu reprezentanții contractorilor pentru a verifica și dezvolta politici anti-corupție instituționale, în vederea abordării acestor riscuri de o manieră sistematică. De exemplu, la acest moment nu există canale sigure și de încredere pentru angajații Ministerului Culturii prin care să semnaleze dacă, în proiectul în care lucrează sau pe care îl cunosc (de care beneficiază într-un muzeu sau în altă instituție subordonată ministerului), vreunul dintre echipamentele achiziționate nu funcționează conform sau dacă dezvoltarea platformei culturalia.ro înregistrează întârzieri. Ne propunem să sprijinim Ministerul Culturii în dezvoltarea unui astfel de canal de raportare, care de altfel vine în întâmpinarea transpunerii directivei europene privind avertizările de integritate din 2019.

3. Concluzii

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

